

Proslov při rozloučení s farářem Vlastimilem Slámou,
předsedou SČED a čestným předsedou SpEK,
v Litoměřicích 18. února 2012. Zemřel 13. února 2012 ve věku 90 let.

Vážená paní Kempe-Voglová, milí příbuzní, přátelé, bratři a sestry,

Vlastimil Sláma byl zvolen v únoru 1968 předsedou Svazu českobratrského evangelického duchovenstva. Tato organizace sdružovala evangelické faráře a faráčky ke společenství, vzdělávání a ke vzájemné solidaritě a pomoci. Vznikla v roce 1952 a navazovala na organizaci duchovních z doby před válkou a statečně zápolila se situací církve a společnosti pod komunistickou nadvládou. Vlastimil Sláma měl důvěru členstva pro svou bohosloveckou výraznost, osobní samostatnost a farářskou věrohodnost. Vstoupil se Svazem a s jeho výborem do období tak zvaného obrodného procesu roku 1968, pro který se vžila idea socialismu s lidskou tváří. Byla to doba větší a větší svobody i pro církve a duchovní. Avšak přepadení naší země sovětskými a dalšími vojsky 21. srpna zasadilo ránu nadějím toho roku. Vlastimil Sláma a SČED pokračovali ve svém díle a čelili omezením, která doléhala z úředních míst stále víc.

Vlastimil Sláma se angažoval ve veřejných věcech, v litoměřickém tisku, v Klubu angažovaných nestraníků, ohlásil, že se nezúčastní voleb v listopadu 1971. Vyvěsil ve sborové skříňce závažné prohlášení Synod svému národu z února 1969, vystřižené z časopisu Kostnické jiskry. Svaz duchovenstva vydal v lednu 1969 kritické Stanovisko k vnitropolitické situaci. Vlastimil Sláma je v německém překladu poslal příteli do Západního Berlína. Dne 8. prosince 1971 byl Sláma zatčen, obviněn z pobuřování a z poškozování zájmů republiky v cizině. Po uvalení vazby na bratra Slámu členové výboru přijeli navštívit paní Helenu Slámovou do Litoměřic, aby tak vyjádřili svou solidaritu s Vlastíkem a s ní. Byla to žena statečná, zásadová a rozvázná, která stála věrně po boku svého manžela. Zemřela před několika týdny a zde se s ní Vlastík, Vy a mnozí rozloučili.

Soud se konal 23. 6. 1972 v Litoměřicích a zasedání se zúčastnilo 14 farářů ze Svazu duchovenstva. Já jsem byl předvolán jako svědek a jako jednatel výboru jsem považoval za svůj úkol se předsedy Slámy energicky zastat. Rozsudek byl vyhlášen až 26. června, kdy už tam faráři nebyli. Vlastimilu Slámovi byl udělen podmíněný trest odnětí svobody na 10 měsíců se zkušební dobou tří let. Vzhledem ke zmíněným prohlášením je tomu tak, že bratr Sláma vlastně trpěl zastupně za synod a za SČED.

Vlastimil Sláma po soudu pracoval jako klimatizér v Severočeských chemických závodech v Lovosicích a farářem se stal opět až po sametové revoluci v roce 1991 a to zde v Litoměřicích. Dočkal se rovněž soudní rehabilitace.

SČED a jeho výbor po zatčení bratra Slámy vedl tehdy už bez svého předsedy svůj zápas dál, ale v roce 1974 byl ministrem vnitra rozpuštěn mezi jiným proto, že výbor odmítl zbavovat členství faráře, kterým stát odňal souhlas k výkonu duchovenské služby.

V navázání na SČED vznikl v roce 1990 Spolek evangelických kazatelů a ten se na své valné hromadě 29. ledna 2004 usnesl jmenovat Vlastimila Slámu svým čestným předsedou. Byl to výraz vděčnosti farářů a farárek za život a dílo Vlastimila Slámy, za jeho statečné postoje, když byl předsedou SČED, za jeho svobodu a trpělivost v době, kdy nemohl být farářem, výraz vděčnosti za to, že byl zastáncem svých kolegů a kolegyně a že byl nositelem důstojnosti kazatelské a pastýřské služby evangelického faráře.

Vážená paní Kempe-Voglová, milí příbuzní, přijměte, prosíme, projev účasti Spolku evangelických kazatelů nad odchodem Vašeho tatínka a dědečka. Věříme, že on a jeho manželka jsou skryti ve věčném životě v království nebeském.

Jan Čapek
člen výboru SpEK